

Naturvärdesinventering Skottek

Ulricehamns kommun 2022

Örnberg Kyrkander
Biologi & Miljö AB

Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB

www.ornborgkyrkander.se

Rapport 2022:509

Version 2022-07-13

Framsida: NVO 3 (till vänster) och NVO 4 (till höger) samt gångvägen däremellan.

Ansvarig handläggare: Britta Lidberg
Övriga medverkande: Jonas Örnborg
Foto: (upphovsrätt Örnborg Kyrkander)
Internt projektnamn: 509 – NVI Skottek Ulricehamn
Granskad av: Jonas Örnborg
Uppdragsgivare: Ulricehamns kommun,
Uppdragsgivarens ombud: Sebastian Norgren, planarkitekt

Rapporten refereras: Lidberg, B. & Örnborg, J., 2022. Naturvärdesinventering Skottek. Ulricehamns kommun.
No. 2022:509. Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB.

Sammanfattning

Ulricehamns kommun arbetar med en detaljplan söder om Ulricehamns tätort vid Skottek. På uppdrag av kommunen har Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB gjort en naturvärdesinventering som en del av detaljplanearbetet. Området som har inventerats är uppdelat i tre delar och omfattar totalt ca 5,7 ha.

För det aktuella inventeringsområdet har en naturvärdesinventering gjorts enligt SS 199000:2014 och med stöd av SIS-TR 199001:2014. Naturvärdesinventeringen har gjorts på *fältnivå* vilket inkluderar en förstudie såväl som en fältinventering. Detaljeringsgrad *medel* har och tilläggen *naturvärdesklass 4, generellt biotopskydd* samt *värdeelement*.

Naturvärdesinventeringens fältbesök gjordes av Britta Lidberg från Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB den 30 juni 2022.

Inga delar av inventeringsområdet omfattas av något formellt skydd såsom naturreservat, Natura 2000 el dyl. Däremot överlappar det med ett objekt i lövskogsinventeringen samt ligger inom två värdeetrakter för skyddsvärda lövträd respektive lövskogar. Inventeringsområdet ligger även inom ett riksintresse för naturvård. Två skyddsvärda träd finns noterade sedan tidigare. Hela området omfattas av strandskydd.

Naturvärdesinventeringen resulterade i fem identifierade naturvärdesobjekt med förhöjda naturvärden. Samtliga bedömdes ha naturvärden motsvarande klass 3 (påtagligt naturvärde).

Inom inventeringsområdet identifierades endast ett element som bedöms omfattas av det generella biotopskyddet. Det aktuella elementet är ett öppet dike.

Totalt 46 värdeelement noterades. Av värdeelementen är 33 st. skyddsvärda träd och 5 st. *särskilt skyddsvärda träd*, dessa träd utgörs till största del av ekar. Bland värdeelementen finns även bl.a. ett par stenmurar och områden med mycket blommande träd och buskar.

Innehållsförteckning

Inledning	5
Metod	5
Naturvärdesinventering (NVI)	5
Resultat	7
Inventeringsområdet	7
Skyddade områden och andra utpekade naturvärden	7
Tidigare artobservationer	9
Identifierade naturvärdesobjekt (NVO) med naturvärdesklassning	9
NVO 1. Lövblandskog	10
NVO 2. Park med skyddsvärda ekar	12
NVO 3. Slänt med ek	14
NVO 4. Strandkant	15
NVO 5. Lövkantzonen mot sjö	17
Generella biotopskydd	18
Värdeelement	19
Referenser	22

Inledning

Ulricehamns kommun arbetar med en detaljplan söder om Ulricehamns tätort vid Skottek. Planområdet utgörs av delar av fastigheterna Skottek 1:10, Skottek 1:8 och Bogesund 1:230. Ulricehamns kommun har gett Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB i uppdrag att göra en naturvärdesinventering som en del av detaljplanearbetet. Det aktuella inventeringsområdets lokalisering framgår av figur 1. Området är uppdelat i tre delar som totalt omfattar ca 5,7 ha.

Metod

Naturvärdesinventering (NVI)

För det aktuella inventeringsområdet har en naturvärdesinventering gjorts enligt SS 199000:2014 och med stöd av SIS-TR 199001:2014 (Swedish Standards Institute (SIS), 2014). Den använda standardiserade metoden får numera anses gälla som nationell standard för naturvärdesinventering. Metoden är framtagen för att identifiera, avgränsa, dokumentera och naturvärdesbedöma geografiskt avgränsade områden, s.k. *Naturvärdesobjekt (NVO)*, med förhöjda naturvärden, vilka bedöms vara av betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesinventeringen har gjorts på *fältnivå* vilket inkluderar en förstudie såväl som en fältinventering. Detaljeringsgrad *medel* har använts vilket innebär att naturvärdesobjekt på 1000 m² eller mer samt linjeformade objekt med en längd av 50 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer identifieras. NVI:n har gjorts med tilläggen *naturvärdesklass 4, generellt biotopskydd* samt *värdeelement*.

Förstudien har gjorts utifrån kartor, ortofoton och övriga tillgängliga faktaunderlag från området. Tillgängliga faktaunderlag som använts framgår av tabell 1.

Figur 1. Lokalisering av det aktuella inventeringsområdet.

Tabell 1. Faktaunderlag som använts vid förstudien.

Källa	Underlag
SLU Artdatabanken	Artportalen och Observationsdatabasen. Inrapporterade publika artobservationer t.o.m. 2022-07-04, samt skyddsklassade rapporter t.o.m. 2022-01-17.
Länsstyrelsen Västra Götalands län	Informationskartan Västra Götaland - karttjänst
Skogsstyrelsen	Skogens pärlor - karttjänst
Naturvårdsverket	Skyddad natur - karttjänst

I förstudien identifierades och avgränsades preliminära delområden på karta. Dessa fick också en preliminär naturvärdesklass. Därefter inventerades områdena i fält i enlighet med modellen i SIS-standarderna som utgår från bedömningskriterierna:

- **Art** (artrikedom samt förekomst av naturvårdsarter) (Hallingbäck, 2013)
- **Biotop** (biotopkvalitet samt sällsynthet och hot)

Naturvärdesklassningen utgår ifrån art- och biotopvärden som vägs samman till naturvärden enligt en fyrgradig skala:

1. Högsta naturvärde
2. Högt naturvärde
3. Påtagligt naturvärde
4. Visst naturvärde

Naturvärdesinventeringens fältbesök gjordes av Britta Lidberg från Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB den 30 juni 2022. Vädret vid inventeringstillfället var klart och varmt, ca +25°C, med en svag vind. Ett kort besök gjordes även den 7 juli för kompletterande foton.

Gjorda bedömningar i samband med NVI ska kunna användas som ett strategiskt verktyg i samband med detaljplanearbete, exploatering i naturmiljöer och vid naturvårdande åtgärder och naturskydd. Naturvärdesinventering är dock ingen exakt vetenskap utan bygger på befintlig samlad kunskap som finns inom naturvård, ekologi och naturgeografi där många aspekter värderas och vägs samman. Den slutliga bedömningen kan sålunda förändras om ny kunskap tillförs för aktuellt område.

Vid allt kartarbete har koordinatsystem SWEREF 99 13 30 använts.

Resultat

Inventeringsområdet

Inventeringsområdet är uppdelat i tre delområden där det östra ligger mellan väg 157 och en gång- och cykelväg på den gamla banvallen. Delområdet består i huvudsak av två mindre åkermarksskiften som odlas med vall, båda var skördade vid inventeringstillfället, samt ett lövskogsparti. Det mellersta delområdet utgörs i huvudsak av ekar med klippt gräsmatta under. Det västra delområdet omfattar strandkanten mot Åsunden samt en slänt med halvgamla och äldre lövträd.

Det östra delområdet omfattar även av en brant slänt upp mot väg 157. Ett viltstängsel gör slänten svåråtkomlig. I nedre delen av slänten står relativt tätt med ungt lövsly och den delen bedöms sakna förhöjda naturvärden. I övre delen av slänten, precis i vägkanten, syntes en flora som eventuellt skulle kunna vara intressant att inventera med tanke på artrikedom och blomning. Den delen antas dock ligga helt inom Trafikverkets ansvar och har därför inte inventerats.

Figur 2. Det södra åkermarksskiftet i det östra delområdet.

Skyddade områden och andra utpekade naturvärden

Inga delar av inventeringsområdet omfattas av något formellt skydd såsom naturreservat, Natura 2000 el dyl.

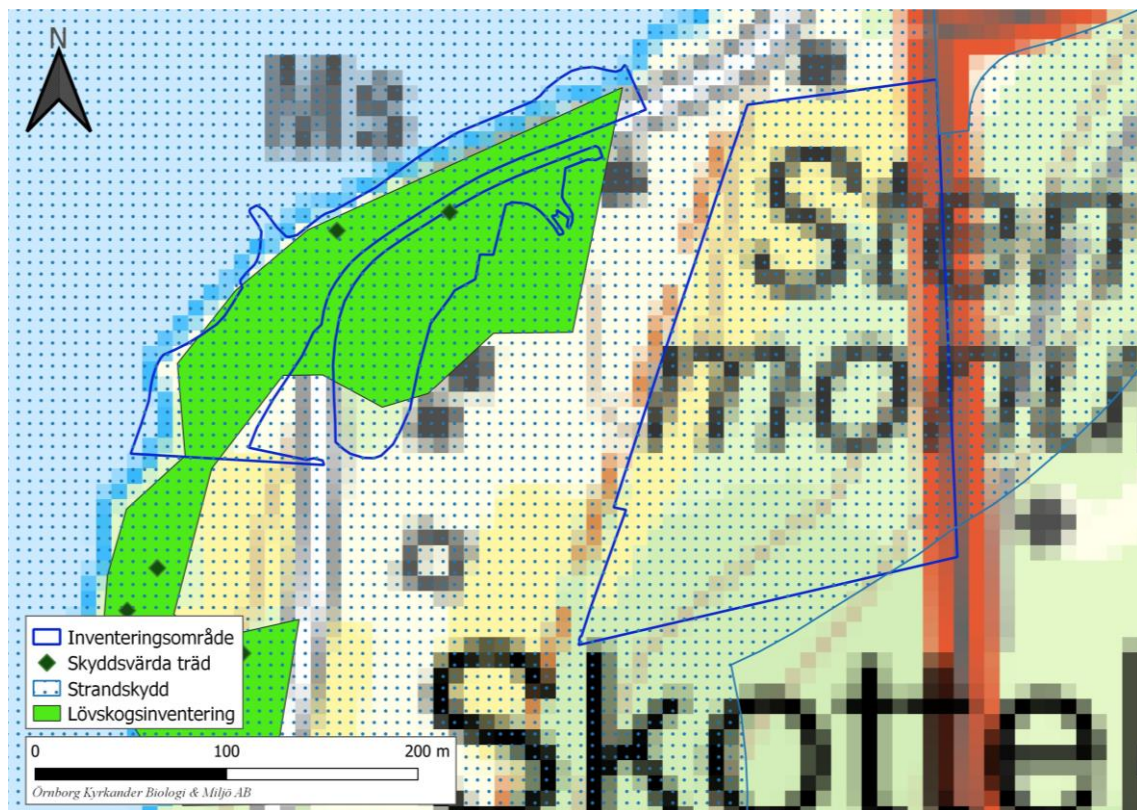
De två västra delområdena av inventeringsområdet överlappar i stort sett helt med ett objekt i lövskogsinventeringen som gjordes i Ulricehamns kommun 1983 (Andersson, 1983), se figur 3. Lövskogsojektet beskrivs som en rad grova ekar utefter stranden. Omnämnt är också att det finns enstaka granar och björkar. Objektet har fått klass 3, dvs den lägsta klassen i den tregradiga skala som användes i inventeringen.

Inventeringsområdet ingår även i värdetrakten Göteborg-Sjuhärad för skyddsvärda lövträd (utpekad av Länsstyrelsen) samt värdetrakten Åsundens och Kölingareds lövskogar med både ädel- och triviallövskog och med hög prioritet (utpekad av Länsstyrelsen inom arbetet med regional handlingsplan för grön infrastruktur).

Inom inventeringsområdet finns två skyddsvärda träd noterade sedan tidigare, se figur 3. Det är två ekar där den ena (den västra) är drygt 1 m i diameter, hålträd och döende, den andra eken är angiven som knappt 1 m i diameter och frisk.

Hela inventeringsområdet ligger inom ett riksintresse för naturvård. Riksintresset heter Åsunden-Torpasjöområdet. I beskrivningen av riksintressets naturvärden lyfts områdets lövskogar, och framför allt ädellövskogar fram.

Hela inventeringsområdet omfattas av strandskydd, se figur 3.

Figur 3. Strandskydd, objekt i lövskogsinventeringen samt skyddsvärda träd som berör inventeringsområdet.

Tidigare artobservationer

En sökning i Artportalen efter arter som kategoriseras som naturvårdsarter gav endast en träff under perioden 1980-2022 (inkl. skyddsklassade uppgifter). Det rör ett fynd av gulpudrad spiklav som noterats 2006 på den grävsta av de sedan tidigare utpekade skyddsvärda ekarna. Gulpudrad spiklav är en skoglig signalart.

Strax utanför, lite nordost om inventeringsområdet, har hasselmus noterats 2017. Fyndplatsen ligger på andra sidan väg 157. Hasselmus är fridlyst enligt artskyddsförordningen.

Identifierade naturvärdesobjekt (NVO) med naturvärdesklassning

Naturvärdesinventeringen resulterade i fem identifierade naturvärdesobjekt med förhöjda naturvärden. Samtliga bedömdes ha naturvärden motsvarande klass 3 (påtagligt naturvärde). Naturvärdesobjekten presenteras i figur 4 samt beskrivs nedan tillsammans med motiveringar till klassningarna.

Figur 4. Identifierade naturvärdesobjekt (NVO).

NVO 1. LÖVBLANDSKOG

Naturtyp	Skog och träd	Areal	2,00 ha	Naturvärdesklass	3
-----------------	---------------	--------------	---------	-------------------------	---

Allmän beskrivning

Skogspartiet i den östra delen av inventeringsområdet är en lummig blandlövskog med lite varierande karaktär. Hela området sluttar svagt från öster ner mot åkrarna i väster. Den norra delen är en hassellund med spridda halvgrova träd av björk, klibbal, asp och ek. Hasseln har tidigare röjts och återväxten har ännu inte hunnit bli mer än max medelålders, de flesta yngre, grov hassel saknas helt. En svarthätta sjöng i lunden. Fältvegetationen under hasseln är gles, det som växer är bl.a. harsyra, vitsippa och hultbräken. I nordvästra hörnet står en äldre vildapel och i samma hörn börjar en stor stenmur som sträcker sig längs hela naturvärdesobjektets västra kant. Muren är längst i norr och längst i söder välbevarad men däremellan är den mer eller mindre nerrasad, hela vägen är den igenvuxen.

Ett dike (synligt på ortofotot i figur 4) går genom området och blir i västra delen mycket djupt innan det förenas med ett dike som löper längs med hela naturvärdesobjektets västra kant, mellan stenmuren och åkern. Diket har en relativt brant lutning och var vid inventeringstillfället helt torrlagt, sannolikt är det endast vid högre flödestoppar som det rinner vatten här.

Ungefär i höjd med diket minskar andelen hassel och trädskiktet blir i stället något tätare. Bitvis är det klibbal som dominerar bland träden. Alarna är medelgrova, i snitt ca 30 cm i diameter.

Undervegetationen är tätare, samma arter som nämnts ovan förekommer men även t.ex. tuvtåtel, majbräken, skogsbräken, skogsfräken, ekbräken, träjon, hallon, älggräs, ekorrbar och humleblomster. I ett fuktigare parti där vatten tränger fram och det tidvis ser ut att bildas en rännil noterades även bl.a. ormbär, svarta vinbär och skärmstarr. Ytterligare längre söderut tätar det igen med yngre hassel. Hasseln försvinner dock och längst i söder står istället en hel del yngre ek och rönn bland spridda stora vårtbjörkar och någon asp, här noterades även lundbräken. Längst i sydväst står en bukett halvgrova aspar i kanten mot åkern.

I ett parti i sydost är buskskiktet glesare, den hassel som finns är klen och utöver det finns lite rönnslä. Trädskiktet domineras nästan helt av vårtbjörk. Den ljusare miljön ger förutsättningar för en tätare och lite artrikare fältvegetation med harsyra, vitsippa, vårfryle, gökärt, smultron, blodrot, blåbär, tuvtåtel, ängsviol, träjon, majbräken, hultbräken, ekbräken, vårbrodd m.m. Området övergår i ett parti med mycket kruståtel men även inslag av blåbär och skogstjärna, fortfarande med vårtbjörk som dominerade trädslag. I slänten ovan detta öppnare parti är ett litet område med inte fullt uppvuxen gran. Under granen är delvis kal barmatta. Bland granarna finns ett aktivt gryt. Spillningen utanför grytet avslöjade att det är en grävling som håller till där i år.

Utöver de träd- och buskslag som redan nämnts förekommer även rönn, brakved, hägg, glasbjörk, sälg, olvon och körsbär i naturvärdesobjektet.

Längst i norr samt i mitten av området finns mer eller mindre stora samlingar av stenblock. Den norra samlingen är den största och mest koncentrerade.

Det är överlag ont om död ved. Enstaka lågor finns, de flesta i det stora området med stenblock i norr.

Fågelarter som noterades i området var bofink, lövsångare, blåmes, trädgårdssångare, svarthätta och rödhake.

Figur 5. Hassellunden i norra delen av NVO 1.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga naturvårdsarter noterades i området som därmed bedöms ha ett **obetydligt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Områdets främsta och tydligaste biotopvärde är att det utgörs av en varierad lövskog. Då landskapet genom människans försorg till stora delar kommit att domineras av barrträd och där lövträden i mångt och mycket förpassats till marginalmarker är lövskogar värdefulla inslag. Att träd- och buskskiktet består av en blandning av olika lövträd är också positivt. Stenmuren och samlingarna med stenblock skapar miljöer där mindre djur kan hitta t.ex. skydd och övervintringsplatser.

Negativt för biotopvärdet är framför allt avsaknaden av äldre träd och död ved.

Sammantaget är bedömningen att området hyser ett **påtagligt biotopvärde**.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärde ger bedömningen att naturvärdesobjektet hyser ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

NVO 2. PARK MED SKYDDSVÄRDA EKAR

Naturtyp	Park och trädgård	Areal	0,58 ha	Naturvärdesklass	3
-----------------	-------------------	--------------	---------	-------------------------	---

Allmän beskrivning

Detta objekt utgörs till största del av en park med medelgrova ekar och kortklippt gräsmatta. Åldern på ekarna varierar något men de flesta är relativt jämngamla. Inom objektet ryms även en mindre höjd med Sten Sture-monumentet, här står även en ask och ett par skogslindar. I slänterna upp mot monumentet växer tätt med ungt lövsly av hassel, lönn, rönn, vårtbjörk, skogslind, ek och en tät enbuske. Att döma av slyets ålder är det inte mer än något eller några få år sedan det røjdes. Bitvis är det storvuxna ormbunkar som dominerar i stället för sly. I nederdelen av slänterna där fältvegetationen får utrymme att komma fram mellan sly och gräsmatta syns bl.a. gökärt, blåbär, vitsippa, smultron, ekbräken, liten blåklocka mjölke och liljekonvalj. I norra delen av objektet står en grupp medelgrova vårtbjörkar.

Figur 6. Parken med några av ekarna, NVO 2.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

På en av ekarna växer två fruktkroppar av ekticka som är rödlistad som nära hotad (NT). Området bedöms tack vare detta ha ett **visst artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

I naturvärdesobjektet finns en ek med en diameter på 110 cm vilket gör att det klassificeras som ett jätteträd och därmed ett särskilt skyddsvärt träd enligt Naturvårdsverkets definition (Naturvårdsverket, 2012), se mer om skyddsvärda träd under Värdeelement. Här finns även en ek som är ett hålträd och som har en diameter på 82 cm vilket innebär att även det är ett särskilt skyddsvärt träd i egenskap av grovt hålträd. Gamla träd och hålträd är viktiga livsmiljöer för många andra arter, detta gäller inte minst grova ekar som har många lavar, mossor, svampar, insekter m.fl. knutna till sig.

Då inventeringsområdet ingår i två värdeetrakter för skyddsvärda lövträd respektive lövskog är det viktigt att säkra en föryngring, inte minst av ek som växer väldigt långsamt och kan bli mycket gamla. Därför bidrar även de halvgrova ekarna till områdets biotopvärde då de är efterträdare som ser till att det blir kontinuitet i trädskiktet av ek. För att utvecklas optimalt till vidkroniga ekar står de i dagsläget för tätt och det vore värt att överväga en utglesning. Totalt mättes 20 ekar med en diameter på minst 50 cm in som efterträdare, se mer om dessa träd under Värdeelement. Även asken och lindarna bidrar till biotopvärdet då de stärker upp förekomsten av ädellöv i landskapet.

Negativt för biotopvärdet är den klippta gräsmattan som har mycket låga naturvärden. Den uppväxta vegetationen i lövslyområdet visar att här skulle kunna vara en artrikare fältflora om den får utvecklas fritt. Förekomsten av olika trädslag bland lövslyet visar också att här finns naturliga förutsättningar för en mer sammansatt blandlövskog. Att den hålls tillbaka är även det negativt för biotopvärdet, åtminstone en mindre dunge med blandade lövträd och buskar skulle kunna släppas upp utan att inverka negativt på ekarna. Slyområdet har i dagsläget ändå en funktion då det utgör en miljö där mindre djur kan söka skydd i en i övrigt kal omgivning.

Området bedöms sammantaget hysa ett **påtagligt biotopvärde**.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärde ger bedömningen att naturvärdesobjektet hyser ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

Figur 7. En del av lövslyområdet i NVO 2.

NVO 3. SLÄNT MED EK

Naturtyp	Skog och träd	Areal	0,30 ha	Naturvärdesklass	3
-----------------	---------------	--------------	---------	-------------------------	---

Allmän beskrivning

Naturvärdesobjektet utgörs av en slänt mellan en bilväg ovanför och en gångväg nedanför. Den är delvis påverkad av exploatering, förmodligen i samband med att bilvägen anlades. I slänten står flera gamla och halvgamla ekar och några få klena ekar. Dessutom enstaka träd av alm, klibbal, vårtbjörk, skogslind, körsbär, ask, lönn och apel. Almen är döende. På ett par av ekarna finns stamskador och i kronorna på de äldre träden finns död ved i form av grenar som dött helt eller delvis. Den största eken är avbruten en bit upp och helt ihålig med en öppning längs hela sidan, i botten ligger mulm. Den lever dock fortfarande. På en av de större ekarna har en plattform byggts runt stammen där besökare kan gå upp.

Under träden växer mestadels högväxt vegetation av kirskaål, knylhavre, ormbunkar m.m. samt bitvis lövsly. I delar av slänten har vegetationen slagits.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

På den döende almen växer guldlockmossa som är en skoglig signalart med medelgott signalvärde i dessa delar av landet. På den grövsta, ihåliga eken har gulpudrad spiklav noterats tidigare och den återfanns vid inventeringstillfället. Den gulpudrade spiklaven anges som kanske den viktigaste karaktärsarten för gamla, grova ekar och har ett högt signalvärde (Nitare, 2019).

Området bedöms ha ett **visst artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Områdets biotopvärden utgörs framför allt av ekarna men även de andra träden bidrar. Träden av körsbär och apel är unga men är värdefulla då de blommar och ger bär/frukt och tack vare det är viktiga födokällor för insekter, fåglar m.fl.

Sammanlagt tio ekar mättes in som värdeelement och av dessa är tre jätteträd och resten minst 50 cm i diameter.

Sammantaget bedöms området ha ett **påtagligt biotopvärde**.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärde ger bedömningen att naturvärdesobjektet hyser ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

Figur 8. Den grövsta, ihåliga eken i NVO 3.

NVO 4. STRANDKANT

Naturtyp	Limnisk strand	Areal	0,14 ha	Naturvärdesklass	3
-----------------	----------------	--------------	---------	-------------------------	---

Allmän beskrivning

Detta objekt utgörs av en bit av Åsundens strand. Strandens övre del är påverkad av utfyllnad, dels från den gångväg som går längs hela objektet, dels från mindre rastplatser som anlagts i strandlinjen. Trots detta finns en relativt ostörd övergångszon mellan landstrand och vattenstrand. Vegetationen på landstranden är mestadels tät och dominerad av högvuxen starr men här finns även älggräs och

strandlysing m.m. Bitvis är dock vegetationen gles och sandstranden blottas. I dessa luckor växer t.ex. vattenmynta, vattenpilört och knappsäv.

I vattnet växer vass, säv och vattenpilört. Vassen varierar i täthet från glesa till täta bestånd.

En amiralfjäril syntes flyga i strandkanten och ett par av törnsångare rörde sig mellan den högvuxna vegetationen i strandkanten och i NVO 3 medan de högljutt varnade.

Figur 9. Strandkanten i NVO 4. Bild norrut (t.v.) och söderut (t.h.) från samma punkt.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga naturvårdsarter noterades i området som därmed bedöms ha ett **obetydligt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Stränder utgör en förhållandevis liten areal av landskapet samtidigt som de ofta är viktiga miljöer för många limniska arter som fortplantar sig eller söker skydd i det grunda vattnet och vegetationen. Även om denna strand i viss mån är påverkad av mänsklig aktivitet så är ändå själva strandzonen relativt orörd och möjlig för fiskar och insekter att nyttja. Att vegetationen har en varierad täthet är positivt. Negativt för biotopvärdet är däremot att området är litet och att det, förutom gångvägen, kan tänkas påverkas av aktiviteter vid den populära badstranden söder om området och den enklare båtbyggan norr om området.

Sammantaget bedöms området hysa ett **påtagligt biotopvärde**.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärde ger bedömningen att naturvärdesobjektet hyser ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

NVO 5. LÖVKANTZON MOT SJÖ

Naturtyp	Skog och träd	Areal	0,11 ha	Naturvärdesklass	3
-----------------	---------------	--------------	---------	-------------------------	---

Allmän beskrivning

Mellan den gräsmatta som nyttjas av badplatsbesökare och sjön står en ridå av relativt unga träd. Träden utgörs av olika sorters salix och klibbal. Söder om badplatsen blir trädbården mot sjön bredare och träden äldre. Här är en blandlövskog med träd och buskar i olika åldrar av vårtbjörk, lönn, rönn, hassel, rosor, ek, klibbal, hägg och sälg. Det finns en högstubbe och en torraka, båda av björk. Fältvegetationen är relativt frodig med kirskaål, läkevänderot, majbräken, skogsfräken, älggräs, lundarv m.m. Genom området går en stig.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Vid inventeringstillfället kunde inga naturvårdsarter noteras och objektet bedöms därmed ha ett **obetydligt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Lövskogar är som tidigare nämnts positiva inslag i landskapet. Att den södra delen av området, trots sin ringa storlek, dessutom är en relativt heterogen skog med ett artrikt träd- och buskskikt samt variation i täthet och ålder stärker biotopvärdet ytterligare. Både den södra delen och den norra bården har betydelse för livet i strandkanten då de utgör en kantzon som minskar störningen från badgäster samtidigt som de erbjuder en miljö där t.ex. fåglar som rör sig i strandkanten kan söka skydd.

Områdets bedöms ha ett **påtagligt biotopvärde**.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

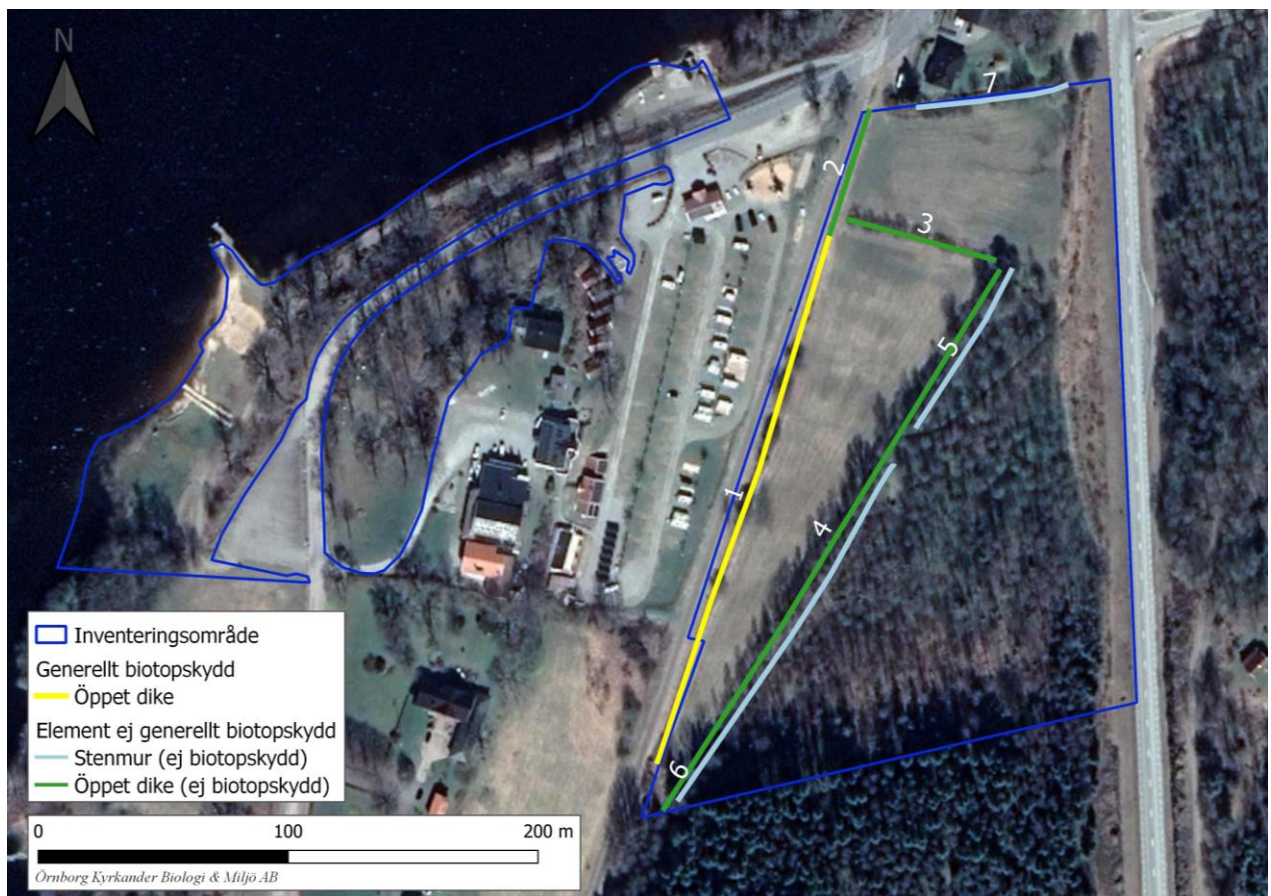
Sammantaget bedöms objektet ha ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

Figur 10. NVO 5.

Generella biotopskydd

Inom inventeringsområdet identifierades endast ett element som bedöms omfattas av det generella biotopskyddet. Det aktuella elementet är ett öppet dike som går längs det större åkermarksskiftets västra kant. Mellan diket och åkern står några grupper av träd och buskar men diket bedöms ändå tydligt höra till åkern och vara biotopskyddat längs hela sträckan. Vid inventeringstillfället rann inget vatten i diket men markytan var fuktig. Diket är helt överväxt av älggräs. Dikets lokalisering framgår av figur 11 där det har nr 1.

Figur 11. Identifierade element som bedöms omfattas respektive inte omfattas av det generella biotopskyddet.

Utöver diket noterades fler öppna diken samt flera stenmurar som dock inte bedöms omfattas av det generella biotopskyddet. Även dessa redovisas i figur 11. Anledningarna till varför dessa element inte bedöms omfattas av biotopskyddet är följande:

2. Diket norr om det biotopskyddade diket bedöms helt tillhöra banvallen och är inget åkermarksdike.
3. Mellan de två åkermarksskiftena går ett öppet dike som dock är helt igenvuxet med salix av olika slag. Det finns inga tecken på att det rinner vatten i diket vid något tillfälle under året.

4. Öppet dike längs med åkermarken. Enstaka mindre träd och buskar står mellan diket och åkern. Några träd och buskar står i diket. Det rann inget vatten i diket vid inventeringstillfället och det finns ingen fuktighetskrävande vegetation som antyder att diket håller vatten stora delar av året.
- 5 och 6. Två stenmurar med ett mindre glapp emellan. Stenmurarna är helt igenväxta av yngre lövträd på båda sidor och bedöms därmed inte gränsa till åkermarken.
7. En stenmur som är igenväxt både med träd och högvuxen, oskött vegetation. Avståndet från muren till åkerkanten är uppskattningsvis ca 5 meter.

Värdeelement

Inom inventeringsområdet identifierades totalt 46 värdeelement, dessa presenteras i tabell 2 och figur 14 samt i rapportens tillhörande shapefiler. Av värdeelementen är 33 st skyddsvärda träd och 5 st *särskilt skyddsvärda träd*. Träden utgörs till allra största del av ek. För skyddsvärda träd finns ingen definition, för ekarna sattes dock en gräns så att träd med en diameter på minst 50 cm räknades som skyddsvärda. För *särskilt skyddsvärda träd* finns däremot en definition som Naturvårdsverket har tagit fram (Naturvårdsverket, 2012):

- jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd,
- mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år eller
- grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hållighet i huvudstam.

Definitionerna för särskild skyddsvärda träd gäller både levande och döda träd. Särskilt skyddsvärda träd omfattas av miljöbalkens krav på samråd enligt 12 kap 6§.

Bland värdeelementen finns även bl.a. ett par stenmurar och områden med mycket blommande träd och buskar.

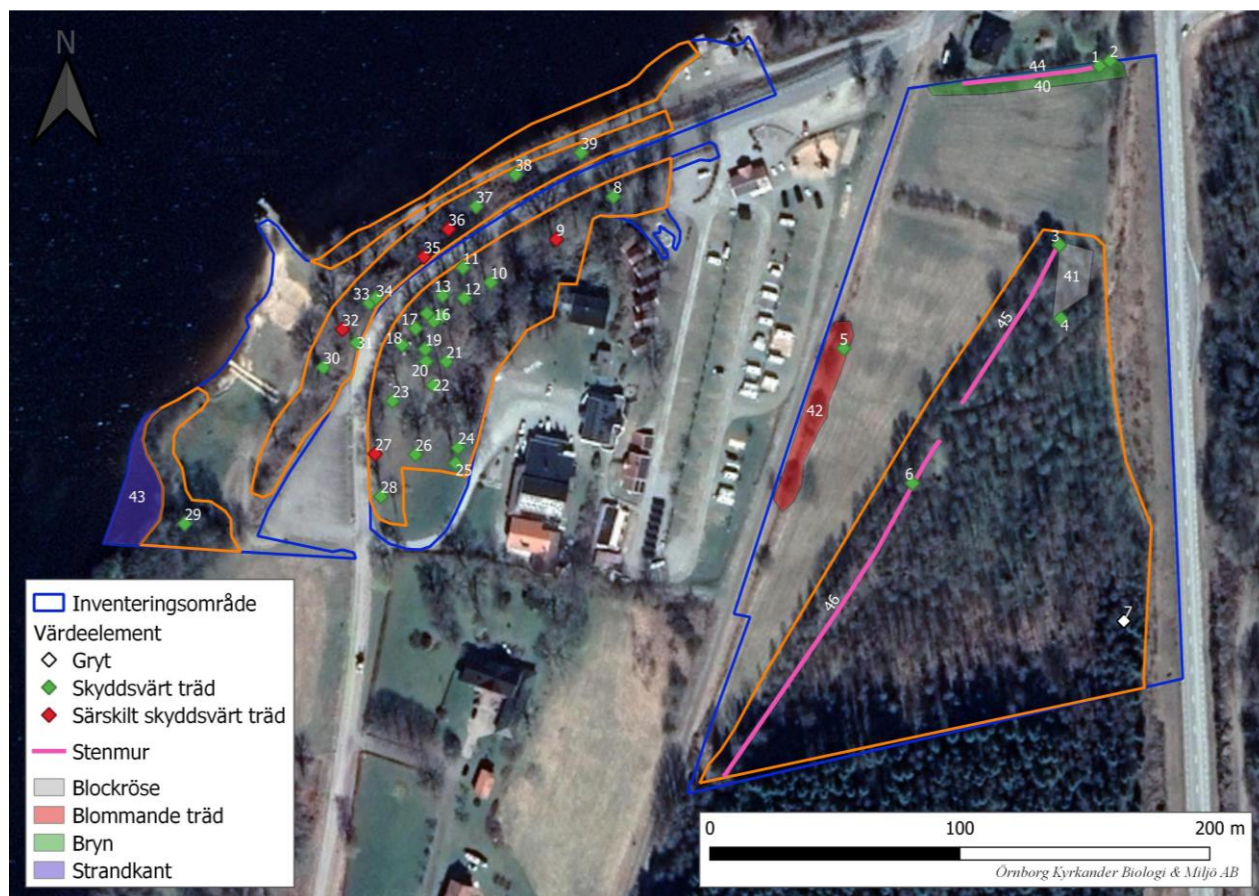
Några av de ytor som avgränsats hade blivit naturvärdesobjekt om de varit större, men då områdena är mindre än 0,1 ha faller de inte ut som naturvärdesobjekt utan har istället tagits med som värdeelement. Det gäller elementen med nr 40, 42 och 43.

Figur 12. Värdeelement nr 45.

Figur 13. Värdeelement nr 40. Körsbärsträden och den högväxta vegetationen ingår medan granen står utanför inventeringsområdet.

Figur 14. Värdeelement som identifierats i inventeringsområdet.

Tabell 2. Identifierade värdeelement. Lokalisering framgår av karta i figur 14.

Nr	Typ	Beskrivning
1	Skyddsvärt träd	Större sälgbukett
2	Skyddsvärt träd	Torraka av lövträd
3	Skyddsvärt träd	Större vildapel, största stammen 36 cm i diam.
4	Skyddsvärt träd	Ek, 82 cm diam. En sidostam som knäckts och blivit en låga.
5	Skyddsvärt träd	Vildapel med hål i grenbrott. 36 cm i diam.
6	Skyddsvärt träd	Ek, 72 cm i diam.
7	Gryt	Grävlingsgryt, aktivt
8	Skyddsvärt träd	Ek, 83 cm i diam.
9	Särskilt skyddsvärt träd	Ek, 110 cm i diam. Jätteträd.
10	Skyddsvärt träd	Ek, 78 cm i diam.
11	Skyddsvärt träd	Ek, 92 cm i diam.
12	Skyddsvärt träd	Ekar, 50 resp 55 cm i diam.
13	Skyddsvärt träd	Ek, 57 cm i diam.
14	Skyddsvärt träd	Ek, 76 cm i diam.
15	Skyddsvärt träd	Ek, 60 cm i diam.
16	Skyddsvärt träd	Ek, 65 cm i diam.
17	Skyddsvärt träd	Ek, 56 cm i diam.
18	Skyddsvärt träd	Ek, 57 cm i diam.
19	Skyddsvärt träd	Ek, 61 cm i diam.
20	Skyddsvärt träd	Ek, 61 cm i diam.
21	Skyddsvärt träd	Ek, 71 cm i diam.
22	Skyddsvärt träd	Ek, 62 cm i diam.
23	Skyddsvärt träd	Ek, 76 cm i diam.
24	Skyddsvärt träd	Ek, 89 cm i diam.
25	Skyddsvärt träd	Ek, 72 cm i diam. Med ekticka.
26	Skyddsvärt träd	Ek, 69 cm i diam.
27	Särskilt skyddsvärt träd	Ek, 82 cm i diam. Grovt hålträd.
28	Skyddsvärt träd	Ek, 98 cm i diam.
29	Skyddsvärt träd	Torraka björk.
30	Skyddsvärt träd	Ek, 92 cm i diam. Med stor plattform på stammen.
31	Skyddsvärt träd	Ek, 58 cm i diam. Döende.
32	Särskilt skyddsvärt träd	Ek, 159 cm i diam. Jätteträd. Delar sig i två alldeles över brösthöjd.
33	Skyddsvärt träd	Ek, 93 cm i diam.
34	Skyddsvärt träd	Ek, 71 cm i diam.
35	Särskilt skyddsvärt träd	Ek, 162 cm i diam. Jätteträd. Ihålig med håligheten öppen längs hela sidan, mulm i botten. Trädet avbrutet ca 6 m upp. Lever fortfortfarande.
36	Särskilt skyddsvärt träd	Ek, 107 cm i diam. Jätteträd. Död ved i kronan, främst yttre delen av grenar.
37	Skyddsvärt träd	Ek, 69 cm i diam.
38	Skyddsvärt träd	Ek, 68 cm i diam.

Nr	Typ	Beskrivning
39	Skyddsvärt träd	Tvåstammig ek med stamskador, grövsta stammen 68 cm i diam.
40	Bryn	Brynmiljö med mycket körsbär, en del sälj samt en rönn. Även högväxt oslagen vegetation.
41	Blockröse	Område med storblockiga rösen. Flera lövträdslågor.
42	Blommande träd	Dungar med körsbär, hägg, hagtorn, vildapel och vide.
43	Strandkant	Strandkant med starr, vass, sandstrand m.m.
44	Stenmur	Till allra största del överväxt och nerrasad men en kortare bit bevarad och synlig.
45	Stenmur	I norra delen hög, bred och välbevarad, i södra delen nerrasad. Igenväxt.
46	Stenmur	Stor stenmur som är välbevarad i södra delen, i norra delen nerrasad. Igenväxt.

Referenser

- Andersson, L., 1983. Lövsöksinventering Ulricehamns kommun. Länsstyrelsen i Älvsborgs län. Rapport 1983:1.
- Hallingbäck, T., 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Naturvårdsverket, 2012. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd - Mål och åtgärder 2012-2016 (No. 6496).
- Nitare, J., 2019. Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Swedish Standards Institute (SIS), 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Utgåva 1. Stockholm.